

Heerlen

Voorstel

gemeenteraad

Heerlen, 21 mei 2024

Onderwerp

Vaststellen van de jaarrekening 2023 en het nemen van de daarmee samenhangende besluiten.

Inleiding/aanleiding

Met het jaarverslag en de jaarrekening legt het college verantwoording af aan de raad over het gevoerde beleid en beheer van het afgelopen jaar. De informatie die deze verantwoording oplevert, heeft zijn weerslag op het lopende begrotingsjaar. Dit geldt ook voor toekomstige begrotingen. De inhoud van het document vormt daarom een belangrijk onderdeel bij de bespreking van de zomernota 2024 en de begroting 2025.

Kader

Gemeentewet / Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Kernthema:

Middelen en heffingen

Bevoegdheid

Raad

Voorstel

1. De jaarstukken 2023 vast te stellen met een positief resultaat van € 6,2 miljoen.
2. Een bedrag van € 3,9 miljoen in de bestemmingsreserve nog uit te voeren werkzaamheden te storten:

Reserve nog uit te voeren werkzaamheden		Bedrag
a. Experiment gesloten coffeeshopketen	€	235.000
b. Project 1 thuis 1 toekomst: Skaeve Huse/Zorgpension Nuth, Credo huis Parkstad	€	454.000
c. Huiselijk geweld DUVO middelen	€	150.000
d. December circulaire; inburger trajecten en bestrijding ondermijnende criminaliteit	€	83.000
e. Sociaal veilig	€	200.000
f. Burgerbetrokkenheid: burgerraad	€	182.000
g. December circulaire; regiogelden AMR	€	85.000
h. Centrum onderwijs naar de binnenstad	€	314.000
i. Burgemeester Gijzelslaan	€	225.000
j. Verduurzaming bedrijventerreinen	€	371.000
k. Bestemmingsplannen inzet 2024	€	74.000

l. Haalbaarheid gebiedsvisie	€	150.000
m. Regiomiddelen volwasseneducatie	€	144.000
n. Omgevingswet	€	802.000
o. Heerlen-Noord	€	443.000
p. Oekraïne		PM
TOTAAL	€	3.912.000

3. Het vormen van een drietal bestemmingsreserves die voortkomen uit voormalige voorzieningen, te weten: civieltechnische kunstwerken en daarin het saldo te storten uit de voormalige egalisatievoorziening civieltechnische kunstwerken € 541.000, de voormalige egalisatievoorziening speeltuin voorzieningen € 133.000 en de scouting voorziening € 39.000.

4. De grondexploitatie Nicolaas Beetsstraat en Burgemeester Slanghenstraat af te sluiten. Bij de Nicolaas Beetsstraat € 74.240 te laten vrijvallen van de bestemmingsreserve risico's grondexploitaties en dit toe te voegen aan de algemene reserve grondbedrijf. Bij de Burgemeester Slanghenstraat het verlies voor een bedrag van € 308.005 te onttrekken aan de algemene reserve grondbedrijf. Het restantbedrag (weerstandsvermogen) van € 302.833 te laten vrijvallen van de bestemmingsreserve risico's grondexploitaties en dit toe te voegen aan de algemene reserve grondbedrijf.

5. De overschrijdingen op de volgende kredieten voor Verkeersregelinstallaties VVI (€ 120.000), de renovatie Gerardus Majellaschool (€ 227.000), uitbreiding obs de Tovercirkel (€ 343.000) en kijkdepot Glaspaleis (€ 500.000) af te dekken uit het krediet voor prijsoverschrijdingen.

6. Een ophoging van de post onvoorzien van € 500.000 voor het jaar 2024.

7. De middelen die resteren uit de energiematrix in te zetten voor de afdekking van het programma Duurzaamheid vanaf 2025 ter hoogte van €1,5 mln.

8. De middelen die voor groot onderhoud aan de Christus Koningkerk beschikbaar zijn toe te voegen aan de onderhoudsvoorziening Cluster Cultuur.

9. Het uiteindelijke positieve resultaat van € 1,1 miljoen te storten in de algemene reserve.

Argumenten

1. In de jaarrekening en het jaarverslag leggen wij verantwoording af aan de raad over de prestaties in 2023. De in 2023 behaalde prestaties zijn in de programmaverantwoording opgenomen. Daarnaast wordt in de paragrafen een dwarsdoorsnede gegeven van een aantal onderwerpen die een regulier karakter hebben en betrekking hebben op meerdere programma's zoals bedrijfsvoering, financiering en onderhoud kapitaalgoederen.

2. Het bedrag € 3,9 miljoen wordt gereserveerd voor nog uit te voeren werkzaamheden in 2024 en eventuele volgende jaren. Dit bedrag is aanzienlijk lager dan voorgaande jaren omdat het college heeft gestuurd om het aan banden te leggen van over te hevelen middelen. Slechts middelen die regiomiddelen betreffen of van een programma zijn waar

slechts incidentele middelen voor beschikbaar zijn worden overgeheveld. Onderstaande de toelichting per post die wordt overgeheveld.

a. In de raadsvergadering juni 2023 is besloten, vanuit het experiment gesloten coffeeshopketen een eenmalige bijdrage van € 235.000 in te zetten, voor de gedeeltelijke dekking van het Veiligheidscentrum Heerlen-Noord.

b. Het programma 1 thuis 1 toekomst, naar een verbeterde opvang omvat een 7-tal projecten.

Deze zijn gestart in 2020. Een aantal is (financieel) afgerond en geborgd, een aantal nog niet en deze zullen invulling krijgen in 2024. Voor de projecten die doorgang vinden in 2024 dient het openstaande bedrag overgeheveld te worden naar 2024.

De bedragen zijn specifiek gereserveerd voor aanschaf van woonunits (Skaeve Huse), uitbreiding van het registratiesysteem beschermd wonen en opvang (verbetering van de kwalitatieve en kwantitatieve gegevens), (registratie en monitoring), afgesproken subsidie (credo Huis Parkstad) en maatwerktrajecten daar waar nodig (Housing First +).

c. Aanpak Huiselijk geweld en kindermishandeling Parkstad:

Dit bedrag dient de bezuiniging van € 150K op de Decentralisatieuitkering Vrouwenopvang op te vangen/te niet doen. De DUVO middelen zijn bedoeld voor de keten brede aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Conform bestuurlijke afspraak worden ieder jaar de middelen die overblijven ingezet om de bijdrage van veilig thuis van alle Parkstad gemeenten (gedeeltelijk) te betalen. Ook de bijdrage van Heerlen. Door overheveling van deze middelen die overblijven (eigen bijdrage Heerlen voor Veilig Thuis) wordt deze bezuiniging weer ongedaan gemaakt zodat de middelen ten goede komen van de regio.

d. De rijksmiddelen die wij eind 2023 via de decembercircularie ontvangen hebben gaan we in 2024 inzetten. Het betreft rijksmiddelen bedoeld voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. En middelen beschikbaar gesteld voor begeleiding en het, in een beperkt aantal gevallen, financieel ondersteunen van inburgeraars die hun lening voor de inburgering (vrijwel) volledig hebben uitgeput, maar nog steeds inburgeringsplichtig zijn. (€ 48K)

Daarnaast heeft onze gemeente een bijdrage ontvangen voor het uitvoeren van activiteiten in het kader van het weerbaar maken van gesloten gemeenschappen tegen ondermijning en het leggen van de verbinding tussen gemeente en gesloten gemeenschappen. De georganiseerde criminaliteit ondermijnt onze rechtsstaat en zet de veiligheid van onze samenleving onder grote druk. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid acht het van belang om ondermijnende criminaliteit preventief tegen te gaan vanuit sociale en economische hoek. Lokaal bestuur kan hier een belangrijk rol in vervullen. Heerlen spant zich hiervoor in en heeft verzocht om ondersteuning voor de voorgenomen interventies. (€ 35K)

e. Middelen bedoeld voor de Aanpak Sociaal Veilig, formatiekosten Sociaal Veilig t/m eind mei 2024.

De dekking komt uit het budget 2023, welke wordt overgeheveld naar 2024. *Het voornemen bestaat om verdere borging daarna te financieren vanuit de regiodeal Parkstad. Vanuit de eerste aanvraag is € 600K toegekend voor de jaren 2024/2025, in de tweede tranche wordt besloten over de € 600K 2025.*

f. De kosten voor de pilot burgerberaad 2024 worden afgedekt uit budget 2023, welke worden overgeheveld naar 2024 voor een bedrag van € 120K. Daarnaast wordt € 62K overgeheveld voor de correcte verwerking van de incidentele dekking conform besluit Begroting 2024.

g. Op dit moment wordt er gewerkt aan een ambitedocument / begroting 2023-2026 voor de Arbeidsmarktregio Zuid-Limburg. De Regionale middelen vanuit de onderstaande circulaire's zullen daarbij ingezet worden voor allerlei activiteiten die te maken hebben met de kern van de bestuurlijke ambitie.

h. De programmamiddelen voor Centrum en Onderwijs naar de binnenstad worden in 2025 binnen de programma's ingezet.

i. Burgemeester Gijzelslaan: Kosten voorkomend uit raadsbesluit over Tarcicius voor de levering van bouwrijpe kavels aan Wonen Limburg.

j. Verduurzaming bedrijventerreinen: Voor de verduurzaming van bedrijventerreinen hebben wij de afgelopen jaren budget gereserveerd. De uitgaven gaan naar verwachting in 2024 plaatsvinden.

k. Als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt zijn een deel van de werkzaamheden doorgeschoven naar 2024.

l. In 2023 is opdracht gegeven voor het uitwerken van gebiedsvisies. De uitvoering vindt plaats in 2024.

m. Regiogelden met betrekking tot laaggeletterdheid die over meerdere jaren ingezet mogen worden.

n. De Omgevingswet is per 1 januari 2024 ingegaan. Deze financiële middelen zijn nodig om aan de invoering van deze wettelijke taak te voldoen.

o. De planvorming met betrekking tot renovatie/nieuwbouw Slakhorst heeft in 2023 vertraging opgelopen. Realisatie zal vanaf

2024 plaatsvinden. De hiervoor bestemde middelen uit 2023 dienen doorgeschoven te worden naar 2024.

Daarnaast betreft het restantbudget 2023 waarmee het programma Heerlen-Noord haar in 2024 benodigde uitvoeringskracht kan financieren.

p. Er is €1.350.000 vrijgevallen ten gunste van het jaarrekening resultaat van 2023. Voorgaande met dien verstande dat indien er in de toekomst tekorten gaan ontstaan op het project Opvang Oekraïne, er wederom aanspraak op deze gelden gemaakt kan worden. Dit vooral met het oog op de beslissing die op Europees niveau gemaakt gaat worden ten behoeve van de verlenging van de beschermingsmaatregel, de jaarlijkse vaststelling van de bekostigingsregeling (dus de financiële onzekerheid met langer lopende contracten) voor deze opvang op landelijk niveau en het nog te formeren kabinet en de nieuwe kabinetskeuzes.

3. De afgelopen jaren hebben wij de voorzieningen gebruikt voor de onderhoudskosten van de civieltechnische kunstwerken, speeltuin voorzieningen en scouting, om de kosten in onze exploitatie te egaliseren. De voorzieningen kennen een schommelend karakter, zowel in het gebruik (de onttrekking) van de voorziening als de dotatie van de middelen aan de voorziening. Op basis van deze ontwikkeling is een voorziening volgens het BBV niet meer toegestaan. Om ervoor te zorgen dat de middelen die voor de voorzieningen beschikbaar zijn toch over de jaren heen ingezet kunnen worden maken wij voor ieder van de drie voormalige voorzieningen een reserve aan. Het saldo dat nog resteerde aan het einde van 2023 in de voorzieningen storten we in de reserves.

4. De gereedgekomen grondexploitaties dienen door de raad te worden afgesloten conform wet en regelgeving (BBV). De grondexploitatie Nicolaas Beetsstraat af te sluiten. Een bedrag (weerstandsvermogen) van € 74.240 te laten vrijvallen van de bestemmingsreserve risico's grondexploitaties en dit toe te voegen aan de algemene reserve grondbedrijf.

De grondexploitatie Burgemeester Slanghenstraat af te sluiten. Het verlies voor een bedrag van € 308.005 te onttrekken aan de algemene reserve grondbedrijf. Het restantbedrag (weerstandsvermogen) van € 302.833 te laten vrijvallen van de bestemmingsreserve risico's grondexploitaties en dit toe te voegen aan de algemene reserve grondbedrijf.

5. In de raadsvergadering van 22 juni 2022 heeft uw raad ingestemd met een investeringskrediet voor het opvangen van prijsstijgingen bij investeringsprojecten. De investeringen in Verkeersregelinstallaties (Vervangingsinvestering), renovatie Gerardus Majellaschool, uitbreiding obs de Tovercirkel en kijkdepot Glaspaleis zijn in 2023 volledig afgerond en/of afgerekend. Bij dit laatste project wordt de prijsstijging volledig gecompenseerd doordat Schunck hogere huur gaat betalen. De overschrijdingen op deze kredieten verrekenen we dan ook met het krediet voor het opvangen van prijsstijgingen.

6. Door het aan banden leggen van de over te hevelen middelen is het de verwachting dat er onvoorziene knelpunten ontstaan. Om dit risico te mitigeren wordt de post onvoorzien opgehoogd.

7. In december 2022 hebben wij een bedrag van ruim € 5,5 miljoen gereserveerd voor de compensatie van energiekosten voor burgers, bedrijven en verenigingen. Een bedrag van ongeveer € 1,5 miljoen van die middelen hebben wij niet in hoeven te zetten voor de maatregelen die we voorzien hadden. Deze middelen willen we nu inzetten voor de programmabegroting Duurzaamheid vanaf 2025. Met de middelen die in december 2022 door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld, zijn per doelgroep verschillende tijdelijke maatregelen ontwikkeld die op korte termijn verlichting bieden in gestegen energielasten. Het betreffen geen structurele maatregelen die in lengte der dagen zorgen voor lagere energielasten. Het betreft het spreekwoordelijke "Het plakken van pleisters op de wonden".

Na een periode van "pleisters plakken" wordt het tijd om te werken naar het spreekwoordelijke "behandelen en genezing van de wonden". Het verduurzamen van de gebouwen zelf is daarentegen een structurele maatregel. Het programma Duurzaamheid richt zich hier op en draagt zorg voor een versnelling en een gestructureerde aanpak bij deze verduurzamingsopgave. Dit gebeurt door de uitvoering van projecten op gebied van:

- 1) De warmtetransitie; het isoleren en aardgasvrijmaken van woningen en andere gebouwen.
- 2) Energiemaatregelen & energierechtvaardigheid; het inrichten van energiebesparende maatregelen, het terugdringen van energiearmoede en een rechtvaardige verdeling van de lusten en lasten van de energietransitie.
- 3) Het ontwikkelen van energiesystemen; de opwek van hernieuwbare energie en de bijdrage aan een robuust energienetwerk zonder netcongestie.

Daarnaast richt het programma Duurzaamheid zich ook op:

- Circulair bouwen en slopen; Gebruik maken van meer circulaire materialen.
- Vermindering huishoudelijk afval & hergebruik grondstoffen.
- Bestrijden van hittestress in de binnen- en buitenruimte.

Alle maatregelen die binnen het programma Duurzaamheid worden ontwikkeld dragen dus bij aan een lange termijn oplossing om energielasten te beperken en het woon- en leefklimaat voor de doelgroep te verbeteren.

8. Eind 2021 zijn de meerjarenonderhoudsplannen voor vastgoed vastgesteld in uw raad. Christus Koningkerk was destijds nog niet in gebruik genomen en maakte daarom ook geen onderdeel uit van de meerjarenonderhoudsplanning. Nu het pand in gebruik is genomen voegen we de onderhoudsmiddelen toe aan de daarvoor bedoelde onderhoudsvoorziening.

9. Door het positieve rekeningresultaat ten bate van de algemene reserve te brengen verhogen we het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen geeft de mate aan, waarin de gemeente in staat is om de nadelige gevolgen van risico's (financiële tegenvallers) op te vangen zonder dat het beleid moet worden gewijzigd. Het geeft tevens inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de gemeente.

Tegenargumenten en risico's

Bij het vaststellen van de jaarverantwoording aan sich zijn de risico's en tegen argumenten niet van toepassingen, de inhoudelijk risico's die de activiteiten betreft zijn beschreven in het boekwerk.

Kosten en dekking

Voor de beslispunten 1 tot en met 4 en beslispunt 6 zijn er geen kosten dekkingen te melden. Deze maken deel uit van de reguliere jaarlijkse verwerking.

Ten aanzien van de kredietoverschrijdingen beslispunt 5 leggen wij u de volgende kosten en dekking voor.

Krediet Prijsstijging projecten

Beginstand	€ 8.827.164
geboekt tot voorstel	€ 2.375.528
Verplichtingen	€ 70.361
Saldo	€ 6.381.275
Voorstel	€ 1.190.000
Eindsaldo	€ 5.191.275

Communicatie

Persconferentie
(Stads)krant

Evaluatie

N.v.t.

Planning, procedure en uitvoering

Behandeling in de commissie Economie, Bestuur en Financiën van 16 juni 2024
Behandeling in de raadsvergadering van 26 juni 2024

Bijlagen

Jaarstukken 2023

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de secretaris,

de burgemeester,

drs. V.N. Gosselink-Van Dijk

drs. R. Wever

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

documentnummer 103491;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

1. De jaarstukken 2023 vast te stellen met een positief resultaat van € 6,2 miljoen.

2. Een bedrag van € 3,9 miljoen in de bestemmingsreserve nog uit te voeren werkzaamheden te storten:

Reserve nog uit te voeren werkzaamheden	Bedrag	
a. Experiment gesloten coffeeshopketen	€	235.000
b. Project 1 thuis 1 toekomst: Skaeve Huse/Zorgpension Nuth, Credo huis Parkstad	€	454.000
c. Huiselijk geweld DUVO middelen	€	150.000
d. December circulaire; inburger trajecten en bestrijding ondermijnende criminaliteit	€	83.000
e. Sociaal veilig	€	200.000
f. Burgerbetrokkenheid: burgerraad	€	182.000
g. December circulaire; regiogelden AMR	€	85.000
h. Centrum onderwijs naar de binnenstad	€	314.000
i. Burgemeester Gijzelslaan	€	225.000
j. Verduurzaming bedrijventerreinen	€	371.000
k. Bestemmingsplannen inzet 2024	€	74.000
l. Haalbaarheid gebiedsvisie	€	150.000
m. Regiomiddelen volwasseneneducatie	€	144.000
n. Omgevingswet	€	802.000
o. Heerlen-Noord	€	443.000
p. Oekraïne		PM
TOTAAL	€	3.912.000

3. Het vormen van een drietal bestemmingsreserves te vormen die voortkomen uit de voormalige voorzieningen , te weten: civieltechnische kunstwerken en daarin het saldo te storten uit de voormalige egalisatievoorziening civieltechnische kunstwerken € 541.000,

de voormalige egalisatievoorziening speeltuin voorzieningen € 133.000 en de scouting voorziening € 39.000.

4. De grondexploitatie Nicolaas Beetsstraat en Burgemeester Slanghenstraat af te sluiten. Bij de Nicolaas Beetsstraat € 74.240 te laten vrijvallen van de bestemmingsreserve risico's grondexploitaties en dit toe te voegen aan de algemene reserve grondbedrijf. Bij de Burgemeester Slanghenstraat het verlies voor een bedrag van € 308.005 te onttrekken van de algemene reserve grondbedrijf. Het restantbedrag (weerstandvermogen) van € 302.833 te laten vrijvallen van de bestemmingsreserve risico's grondexploitaties en dit toe te voegen aan de algemene reserve grondbedrijf.

5. De overschrijdingen op de volgende kredieten voor Verkeersregelinstallaties VVI (€ 120.000), de renovatie Gerardus Majellaschool (€ 227.000), uitbreiding obs de Tovercirkel (€ 343.000) en kijkdepot Glaspaleis (€ 500.000) af te dekken uit het krediet voor prijsoverschrijdingen

6. Een ophoging van de post onvoorzien van € 500.000 voor het jaar 2024.

7. De middelen die resteren uit de energiematrix in te zetten voor de afdekking van het programma Duurzaamheid vanaf 2025 ter hoogte van 1,5 mln.

8. De middelen die voor groot onderhoud aan de Christus Koningkerk beschikbaar zijn toe te voegen aan de onderhoudsvoorziening Cluster Cultuur.

9. Het uiteindelijke positieve resultaat van € 1,1 miljoen te storten in de algemene reserve.

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Wever